SPEIDEREN

MEDLEMSBLAD FOR NORGES SPEIDERFORBUND #3.2013

6
10

Landsleir

SOMMERENS STORE OPPLEVELSE

Alt om landsleiren i Stavanger - sommerens store opplevelse!

TEMA: SPEIDERNERD

Les Speideren og bli en speidernerd.

Museets skatt

Speidermuseets mest dyrbare gjenstand er tatt opp fra safen.

Snart JOTA/JOTI

Les hva du kan finne på når det er JOTA/JOTI.

Pinnebrød

Få tips og triks for å lage et bedre pinnebrød.

INNHOLD

Speideren 6-10 #3.2013

BLI EKSPERT PÅ KNUTER • SIDE 16

BLI EKSPERT PÅ SOPP • SIDE 18

GALLERI FRA LANDSLEIREN • SIDE 6

BLI EN SPEIDERNERD • SIDE 14

SMÅSPEIDERE PÅ LEIR • SIDE 8

SE SPEIDERMUSEETS SKATT • SIDE 12

SPEIDING I LIBERIA • SIDE 10

BLI EKSPERT PÅ JOTA/JOTI • SIDE 11

SMÅ OG STORE NYHETER

AKTIVITETSTIPS

FORDYPNING

LEDER

Gøy med landsleir!

Jeg heter **Ragnhild Langeland** og er redaktør for Speideren.

Sommerferien er for lengst over og skolen er i gang igjen for fullt. Det samme er speideren. Kanskje er du ny i speideren? I medlemsbladet får du små og store nyheter om hva som skjer i speideren rundt omkring i Norge. Vi har også med saker hvor du kan lære nye ting, eller tips til morsomme aktiviteter du kan gjøre sammen med de andre i speideren.

Var du på landsleir i Stavanger i sommer? På landsleiren møttes tusenvis av speidere for å være sammen i en uke, dra på haik, og gjøre imponerende aktiviteter. Landsleir er egentlig for speidere mellom 11 og 16 år, men også mange småspeidere besøkte og bodde i leiren. Noen av dem snakket vi med, og lengre inni bladet kan du lese hvordan de syntes det var å være på landsleir.

Landsleir er noe av det morsomste som finnes! Der treffer du speidere fra hele landet og fra mange andre land, du får være med på spennende ting og får mange nye venner. Om fire år er det landsleir igjen, og da er det din tur til å bli med. Det er bare å begynne å glede seg!

God lesning!

Speiderhilsen
Ragnhild Langeland
ansvarlig redaktør

Norges speiderforbund

Besøksadresse:
St. Olavsgate 25, 0166 Oslo
Postadresse:
Postboks 6910 St. Olavs plass, 0130 Oslo
Telefon: 22 99 22 30
E-post: nsf@speiding.no
www.speiding.no

Ansvarlig redaktør: Ragnhild Langeland
Design: Løwehjerte design AS
Trykk: Eco Print
Opplag: 4200
Forsidefoto: Morten Ødegaard
Redaksjonen avsluttet: 03.09.2013
Generalsekretær: Jens Morsø
Speidersjef: Knut Slettebak
Bidragsytere:
Einar Andreas Øvreness
og Lise Larsen Kjelstrup.

Redaksjonsråd:
Silje Høysæter (silje1210@gmail.com)
Carl-Frederic Salicath (cfsalicath@gmail.com)
Lars Volden (voldenjr@gmail.com)
Alexander Vestrum (vestrum@gmail.com)
Espen Willersrud (espen@willersrud.no)
Karoline Tetzlaff B. Hauge (karoline2506@hotmail.com)
Ina Storteig (ina_cs1@hotmail.com)
Ragnhild Langeland (ragnhild.langeland@speiding.no)

Miljøfyrtårn®

Forbundskontoret til Norges speiderforbund er sertifisert som et miljøfyrtårn.

SMÅNYTT

Korte nyheter om små og store speiderhendelser.
Har du gjort noe morsomt, tips oss på rl@speiding.no

Tekst: Ragnhild Langeland

Foto: Kjølberg MS speidergruppe

SPEIDERNE I KJØLBERG MS SAMLET INN MEST TIL SPEIDERAKSJONEN

Kjølberg MS speidergruppe samlet inn hele 39 799 kroner til Speideraksjonen 2013! De flinke speiderne har gjort flere ting for å klare å samle inn så mye penger. De hatt bakedag hvor speiderne har bakt og solgt kaker, og noen speidere laget hjemmelaget is som de solgte. Speidergruppen arrangerte også basarkveld for foreldrene og deltok på innsamlingsaksjon fra dør til dør i Fredrikstad. Totalt har speiderne rundt om i Norge samlet inn ca. 1,2 millioner kroner. Disse pengene går til skolegang for barna i Myanmar.

LEIRLIV I FEMUNDMARKA NASJONALPARK

Mellom krokete furutrær i Femundsmarka nasjonalpark satte 70 speiderne fra Brekken og Løten speidergruppe opp leir en uke i juli. Aktivitetene var tilrettelagt livet ute, og speiderne laget krydderkake på bål, spilte volleyball, malte mønster fra steinalderen på reinskinn som ble brukt som sitteunderlag, padlet kano og laget smykker av reinshorn.
– Det var kjempekaldt å bade. Jeg hadde hodet under bare én gang. Jeg vil ikke bade igjen, sier en av speiderne. Men at vannet er kaldt og at det ikke er en kiosk som selger godis, er ikke noe problem når man har masse plass å boltre seg på, mulighet til å suse over vannet i en taubane og spise helstekt rein til middag. På bildet hogger Martin Bremseth og Jens Thomas Bøhn ved til å holde liv i bål og ovner.

Foto: Monica Hägglund Langen, Arbeidets Rett

IMPONERENDE TALL

Her er noen av de imponerende tallene fra landsleiren i sommer:

BRØD	BRUS	IS	KETCHUP	DORULLER	TAU TIL TÅRNET
19 000 STK	42 000 HALVLITERE	45 000 STK	2 000 FLASKER	15 000 STK	30 000 METER

Foto: Bendik Løseth

JUBILEUMSFEST

I mai feiret Sykkylven speidergruppe 75 år. Det var et skikkelig regnvær dagen det var jubileumsfest, men det la ingen demper på feiringen for speiderne. På forhånd hadde speiderne bygd opp en hel leir med blant annet kjøkkenavdeling, ildsted, bord og bro over elven, samt et alter til gudstjenesten. Speiderne inviterte deretter til åpen dag, og de mange besøkende fikk både bygge fuglekasse, poppe popcorn og grille.

Foto: Audun Berdal

KRÅKE BLE NORGES-MESTERE

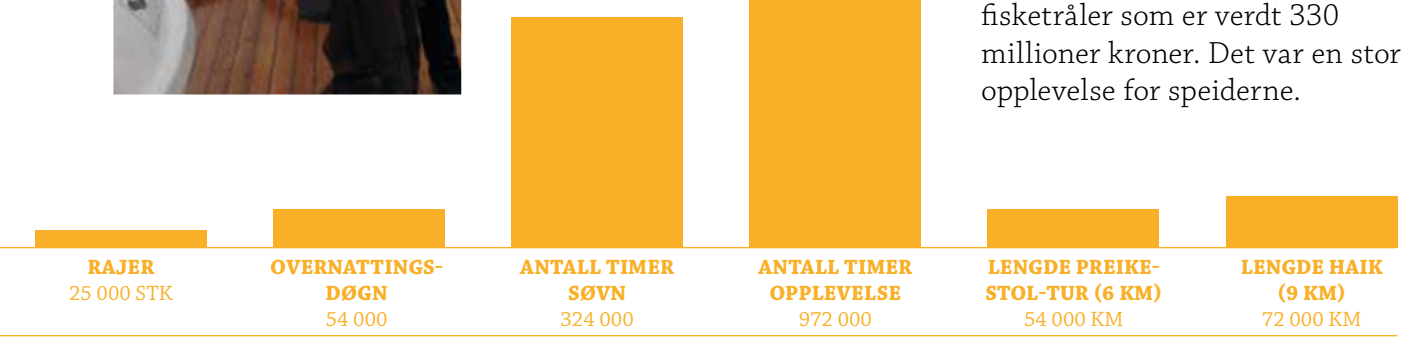
Andre helgen i juni var 1 000 speidere samlet på Skogsborg i Røyken for å delta på NM i speiding. I løpet av to dager skulle 124 patruljer konkurrere om hvem som ble Norges beste speidere. Det ble en spennende konkurranse, hvor patrulje Kråke fra Nittedal speidergruppe til slutt vant og kunne ta vandretrofeet med seg hjem. I tillegg til utfordrende praktiske og teoretiske oppgaver var det også tid til sosiale aktiviteter. Et av høgdepunktene var konsert med CIR.CUZ og Robin og Bugge, som lagde super stemning for NM-deltakerne!

Foto: Kai Gyberg

SPEIDERTOKT MED HAVBRAATT

I sommer dro syv speidere på tokt med speiderskuta Havbraatt. Ingen av speiderne hadde sjøerfaring, men skulle seile fra Stavanger til Bergen. Speiderne lærte mye om seiling i løpet av uka de var på tokt, og fikk en veldig gøy speidertur. I en av havnene Havbraatt var innom besøkte speiderne en fiskerireder og fikk omvisning på en stor fisketråler som er verdt 330 millioner kroner. Det var en stor opplevelse for speiderne.

GANSKE IMPONERENDE
QUITE IMPRESSIVE

2013 STAVANGER

Foto: Kjetil Jøssang

Det var god stemning på landsleirens leirbål.

Foto: Christer Danmo

Foto: Ingvild H. Hauge

I speiderbutikken Speider-sport ble det holdt eventyrstund oppe i en stor trehytte.

Mange småspeidere besøkte landsleiren i Stavanger.

Foto: Kasper Henriksen

Erik Solbakken fra bl.a. Barne-TV kom «seilende» inn i en kano på avslutningsshowet.

EN IMPONERENDE LANDSLEIR

Landsleiren Stavanger 2013 er over, men de gode minnene lever videre. På neste side kan du lese om noen av småspeiderne som deltok på leiren.

Foto: Carl-Frederic Salicath

LidoLido holdt en forrykende konsert på avlsutningsshowet.

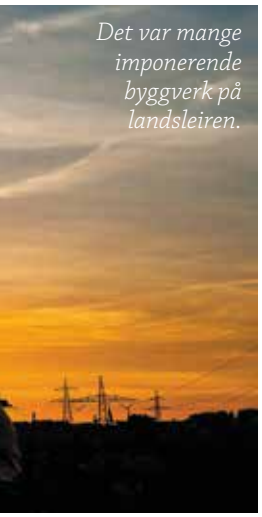

Foto: Carl-Frederic Salicath

Det var mange imponerende byggverk på landsleiren.

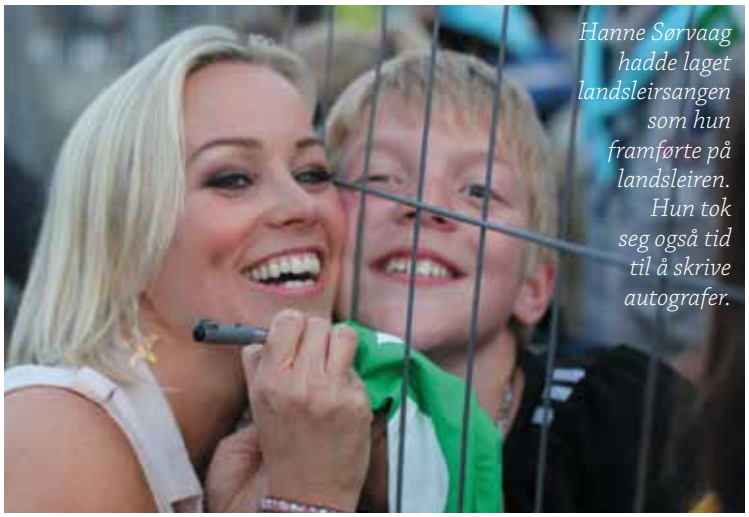

Foto: Kjetil Jøssang

Hanne Sørvaag hadde laget landsleirsangen som hun framførte på landsleiren. Hun tok seg også tid til å skrive autografer.

Foto: Christer Danmo

Foto: Kjetil Jøssang

I løpet av landsleiren var 6 000 speidere på overnattingstur et døgn uten voksne ledere.

GØY PÅ LANDSLEIR!

Det var ikke bare speidere, ledere og rovere som fikk være med på landsleir i sommer. Også mange småspeidere deltok på leiren i Stavanger.

NYHET

Tekst og foto: Ragnhild Langeland

Thea Minge (10), Selma Heines (10) og Filip Solberg Rød (8) er tre av småspeiderne som hadde tatt turen til Stavanger i sommer for å delta på landsleiren. Når de får spørsmålet om hvordan det er å være på landsleir, kommer det nærmest i kor:
– Det er veldig bra, og vi har det veldig gøy!

HVA?

Landsleiren var i Stavanger fra 6. til 13. juli. 10 000 speidere var med og fikk en opplevelse de sent vil glemme.

Rappellering

– Jeg har badet nesten hver dag, forteller Selma.
– Og jeg har byttet merker, sier Filip.
De tre speiderne kommer fra Borg speidergruppe og bor i Punkt Vann på leiren. I dette punktet finnes det et høyt tårn som speiderne kan rappellere ned ifra.

– Jeg har høydeskrekk, så det var litt skummelt. Men jeg rappellerte likevel, sier Thea, og følger opp like etterpå:
– Du bare *må* prøve det!

Bading er best!

Småspeiderne gjorde, som de andre deltakerne på leiren, flere aktiviteter på de ulike punktene hver dag. I tillegg fikk de være med være med på åpnings- og avslutningsleirbålet, der blant annet Erik Solbakken deltok. For Thea, Selma og Filip har likevel badinga vært gøyest.
– Ja, det er det beste, mener de.
– Og jeg har sett verdens minste speider. Han var bare 2 ½ år, avslutter Filip, før de tre går videre tilbake til leirområdet sitt.

Jon Fredrik Skaar (8 ½)

7. Kristiansand sjøspeidergruppe

Hva synes du er det mest imponerende på landsleiren?
– Det mest imponerende er alle byggverkene, spesielt den store trehytta i butikken til Speider-sport.

Hva har vært den beste opplevelsen?
– Det er å få nye venner. Jeg har blitt venn med en fra Lillesand som jeg har vært en del med.

Hva er det beste med punktet du bor i?
– Det er veldig gøy å gå rundt i punkt Ild. Jeg har egentlig lyst å gå meg vill med vilje, slik at jeg kan lære å bruke kompass. Jeg har gjort det en gang, og da fant jeg tilbake igjen dit jeg skulle.

Jentespeiderne i Liberia lærer blant annet å dyrke mat og sy puter.

FLERE FÅR BLI SPEIDERE

Visste du at speiderne i Norge samarbeider med jentespeiderne i Liberia i Afrika? Speiderne i Liberia gjør mye av det samme som du gjør i Norge, men det er også mye som er annerledes.

NYHET

Tekst: Ragnhild Langeland • Foto: Nina Rones

Speiderne i Liberia er som speidere over hele verden. De har leirbål som varer natten lang, får merker for det de gjør, synger kjente sanger og leker morsomme leker. Men speiderne i Liberia lærer også ting som ikke er så vanlig i Norge.

HVA?

Liberia

- Et lite land på vestkysten av Afrika
- Folketall: 3,4 millioner
- Hovedstad: Monrovia
- Offisielt språk: Engelsk
- Jentespeiderorganisasjonen heter Liberia Girl Guides Association.
- Speideren i Liberia startet i 1926.
- Det er ca. 6 000 speidere i Liberia.

Livet i Liberia er helt annerledes enn i Norge. I mange år var det krig i landet, og Liberia er et veldig fattig land. Ikke alle barn får gå på skolen. Et viktig mål med speidingen i Liberia er å lære jentene ferdigheter som de kan bruke til å hjelpe seg selv og skaffe seg et yrke. De lærer å dyrke mat, og hvordan de kan selge maten de har til overs på markedet. Jentespeiderne lærer også å sy puter, forklær, grytekluter, håndklær og mye mer som de selger på markedet.

Støtten fra speiderne i Norge hjelper jentespeiderforbundet i Liberia å utdanne flere ledere slik at enda flere jenter kan bli speidere – og dermed får flere muligheter og en bedre framtid.

TIPS

JOTA/JOTI FOR SMÅSPEIDERE?

NATURLIGVIS!

I oktober er det JOTA/JOTI for speidere over hele verden. Da snakker speiderne sammen, eller skriver til hverandre selv om de er på forskjellige steder.

På JOTA/JOTI kan du ha kontakt med speidere i hele verden.

Tekst: Einar Andreas Øvreness • Foto: Kjersti Gjendem og Einar Andreas Øvreness

Radio eller internett er fint til dette, i stedet for å reise langt avgårde til et felles møtested. Det går også fint an å snakke med eller skrive til andre småspeidere selv om dere er på samme sted.

Prøv å «skrive» til hverandre ved hjelp av en lommelykt! Korte og lange blink settes sammen til bokstaver ved hjelp av morsealfabetet. Øv deg gjerne mot et speil, så ser du lettere hva du skriver. Klarer du å skrive «Vær beredt» med morse?

På JOTA/JOTI kan det hende at du blir bedt om å bokstavere (stave) navnet ditt. Da kan du bruke det fonetiske alfabetet. Det er lurt å si navnet ditt helt vanlig både før og etter at du bokstaverer det med det fonetiske alfabetet. Dette gjør det lettere for dem som hører på å forstå hva du heter.

Lykke til med å bli kjent med nye småspeidervenner på JOTA-JOTI, men ikke glem dem du allerede har!

Morsealfabetet

A: •-	P: •--•
B: -•••	Q: --•-
C: -•-•	R: •-•
D: -••	S: •••
E: •	T: -
F: ••-•	U: ••-
G: --•	V: •••-
H: ••••	W: •--
I: ••	X: -••-
J: •---	Y: -•--
K: -•-	Z: --••
L:•-••	Æ: •-•-
M: --	Ø: ---•
N: -•	Å: •--•-
O: ---	

HVA?

- JOTA/JOTI betyr «Jamboree on the air» og «Jamboree on the Internet», og betyr at speiderne har radio- og Internettkontakt over alle landegrenser.
- JOTA/JOTI arrangeres helgen 19.-20. oktober. Se www.jotajoti.no/2013/ for mer informasjon.
- I Norges speiderforbund har vi et Nettverk for radiospeiding.
- Radiospeiding er kommunikasjon og elektronikk tilpasset speideraktiviteter, og Nettverk for radiospeiding skal være til inspirasjon for alle som har interesse for radiospeiding.
- Radiospeiding kan du holde på med gjennom hele året, ikke bare i forbindelse med JOTA/JOTI. Moderne kommunikasjon er langt mer enn bare å prate i radio.
- Leder for Nettverk for radiospeiding er Einar Andreas Øvreness.

Tips: I Speiderbasen finner du småspeidermerket «PMR-radio», som er både raskt og morsomt å gjennomføre.

Det fonetiske alfabetet

A – Alfa	Q – Quebec
B – Bravo	R – Romeo
C – Charlie	S – Sierra
D – Delta	T – Tango
E – Echo	U – Uniform
F – Foxtrot	V – Victor
G – Golf	W – Whiskey
H – Hotel	X – X-ray
I – India	Y – Yankee
J – Juliet	Z – Zulu
K – Kilo	Æ – Ærlig (eller Alfa-Echo)
L – Lima	Ø – Østen (eller Oscar-Echo)
M – Mike	Å – Åse (eller Alfa-Alfa)
N – November	
O – Oscar	
P – Papa	

TIPS

SPEIDERMUSEETS LILLE, STORE SKATT

På bordet foran oss ligger noe som er 101 år gammelt – og helt spesielt: Lord Baden-Powells tegnebok fra fjellturen i Norge.

Dette er hva Speidermuseet er aller mest stolt av å ha: Lord Robert Baden-Powells tegnebok fra turen til Norge med nevøen Donald i 1912.

NYHET

Tekst og foto: Alexander Vestrum

Vi har bedt Speidermuseet finne fram det flotteste, mest spesielle og dyrebare de har i samlingen. Ved en safe på museets kontor fikler Trond Hoel med kodelåsen. Det er ikke ofte at denne «skatten» blir hentet fram. På andre forsøk åpnes låsen, og Trond henter fram en eske. I den ligger den godt beskyttede tegneboka.

Besøkte Østerdalen

På forsiden står det «Norway with Donald 1912». Boka er fra da grunnleggeren av speideren Robert Baden-Powell besøkte blant

I denne boka skriver og tegner Robert Baden-Powell fra oppholdet i Norge i 1912. Blant annet bodde de på seteren Finstad ved Atna i Østerdalen.

HVA?

Speidermuseet

- Speidermuseet ligger i Storgata 3 i Oslo sentrum.
- Museet er åpent hver tirsdag kl. 10-15, men kan også åpnes andre dager etter avtale.
- Norsk speidermuseum samler all historie om den norske speiderbevegelsen fra den startet i 1911 og fram til i dag.
- Samlingen inneholder 33 000 gjenstander.
- På speidermuseet er det utstilt blant annet leirutstyr, drakter, foto og tegninger.
- Norsk speidermuseum ble stiftet 28. november 1987
- På nett: www.speidermuseet.no

Stemningen blir høytidelig når Trond Hoel åpner esken og finner fram boka. Odd Fjeldstad og Doris Bjerke følger spent med.

annet Østerdalen sammen med nevøen sin, Donald Baden-Powell. Museet fått boka i gave fra Norges speiderforbund.

33 000 gjenstander

Speidermuseet har samlet masse historie om speideren i Norge. På Speidermuseet er det utstilt leirutstyr, drakter, bilder og tegninger og mye mer. Samlingen inneholder nå 33 000 ting!

Speidermuseet jobber med noe de kaller «Speiderminner». Gamle speidere på nesten 100 år blir intervjuet på lydopptak. Mange av dem husker helt tilbake til 1920-tallet! Speidermuseet har sin egen nettside, og der kan du finne mange historier, bilder og videoer.

HVA?

Robert Baden-Powell

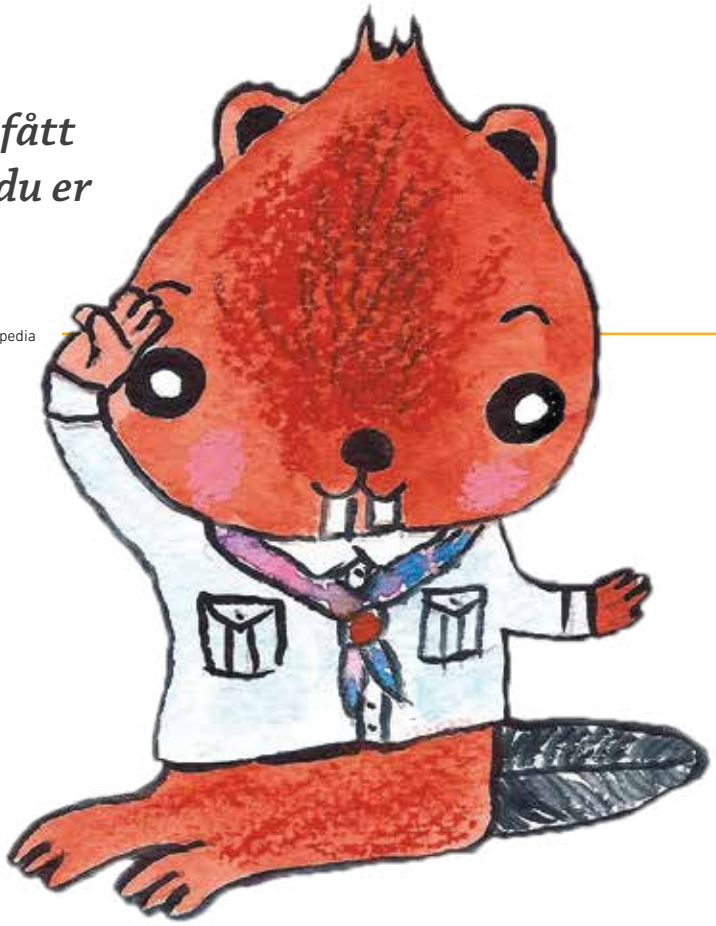
- Grunnlegger av speiderbevegelsen.
- Levde fra 1857 til 1941.
- Han arrangerte den første speiderleiren på Brownsea Island i 1907.

TEMA

BLI EN SPEIDER-NERD!

Dette nummeret av Speideren har fått temaet "speidernerd". Hva mener du er en speidernerd? Er du det?

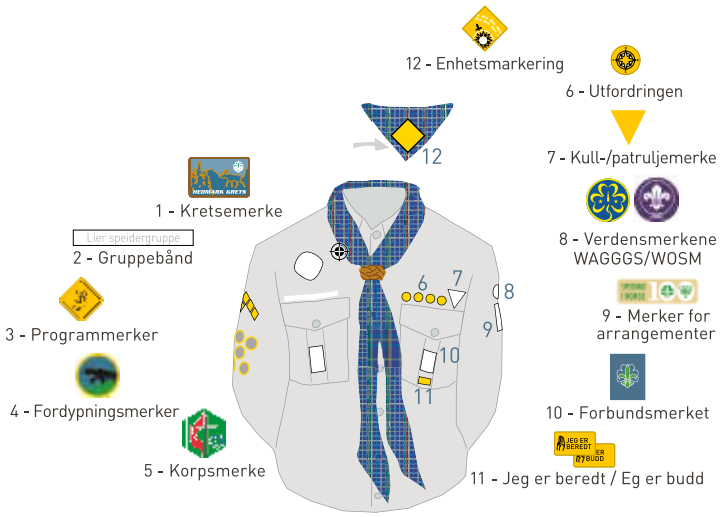
Kilde: Småspeiderloggen og Speiderboka • Foto: Småspeiderloggen, Lise Larsen Kjelstrup og Wikipedia

Når vi tenker på en speidernerd, tenker vi på en som kan mye om speideren. Derfor har vi samlet en del fakta som du bør kunne som speider. Kan du dette, kan du kalle deg en speidernerd.

Speiderdrakt og -merkene

Speiderdrakten er den offisielle drakten til Norges speiderforbund og består av både speiderskjerfet og skjorta. Vi speiderne bruker drakt fordi vi ønsker å vise at alle medlemmene er likeverdige.

Speidere har brukt speidermerker i over 100 år, og i dag finnes det tusenvis av ulike speidermerker verden over. Speidere i Norge har egne merker. Her er merkene du kan ha, og hvor de skal sys på speiderskjorta:

Speiderhilsen

Speidere har en helt spesiell speiderhilsen som vi bruker under flaggheis, når vi hilser andre og sammen med valgspråket, det vil si når lederen sier «Vær beredt!» og speiderne svarer «Alltid beredt!».

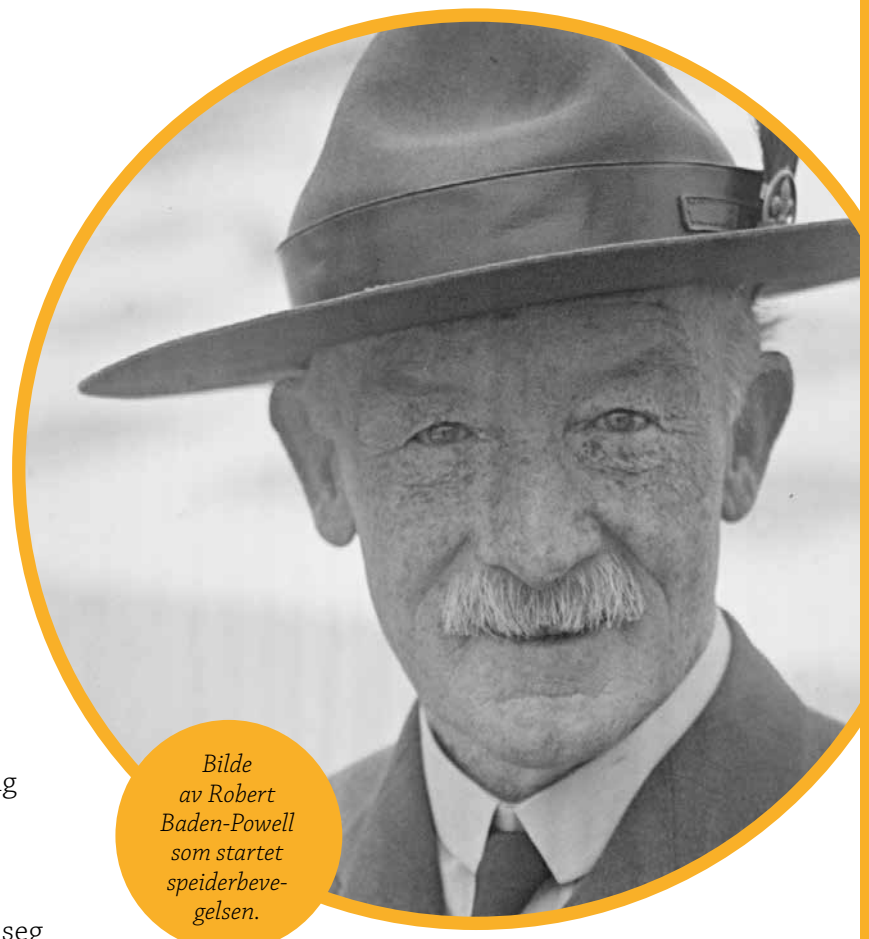
Slik gjør du speiderhilsenen:

- Legg den høyre tommelen over lillefingeren, slik at det blir en ring. Denne ringen skal forestille jordkloden, og minne deg på at det finnes speidere i hele verden.
- Løft hånden opp mot hodet med fingertuppene til tinningen og albuen til siden. De tre rette fingrene skal minne deg på de tre punktene i speiderløftet.

Speiderlov

Speidere har en egen speiderlov vi etter beste evne prøver å leve etter:

1. En speider er åpen for Gud og hans ord.
2. En speider kjenner ansvar for seg selv og andre.
3. En speider er hjelpsom og hensynsfull.
4. En speider er en god venn.
5. En speider er ærlig og pålitelig.
6. En speider kjenner naturen og verner om den.
7. En speider tenker og handler selvstendig og prøver å forstå andre.
8. En speider gjør sitt beste i motgang og vansker.
9. En speider er nøysom og prøver å klare seg selv.
10. En speider arbeider for fred og forståelse mellom mennesker.

Bilde av Robert Baden-Powell som startet speiderbevegelsen.

Speiderløftet

Speiderløftet handler om at vi ønsker å gjøre verden til et bedre sted. Når du avlegger løftet, lover du å gjøre ditt beste for å få til dette. Speiderløftet avlegger du når du blir tatt opp som speider.

Dette er speiderløftet:
Jeg lover etter beste evne å være åpen for Gud, hjelpe andre og leve etter speiderloven.

Speiderhistorie

For over 100 år siden, sommeren 1907, samlet engelskmannen Robert Baden-Powell, en flokk gutter til en leir på Brownsea Island på sørkysten av England. Her fikk guttene tenne bål, klatre, lære knuter, se på dyr og fugler, bruke kart og kompass, og løse små oppgaver. Leiren ble en flott opplevelse og etterpå skrev Robert boka «Scouting for boys» (speiding for gutter).

I løpet av kort tid ble interessen for speiding stor både i England og i andre land. Etter noen år ble det også startet speidergrupper for jenter. I 1911 kom speidingen til Norge, og Norges første speiderforbund ble startet opp.

I dag er det to speiderforbund i Norge: Norges speiderforbund og Norges KFUK-KFUM-speidere. I verden er speiderbevegelsen den største barne- og ungdomsbevegelsen med omtrent 38 millioner speidere i mer enn 150 land verden over.

Trenger gruppen eller troppen din penger?
– Skal dere på tur eller leir?
– Trenger dere nytt utstyr?
Produktene fra dugnaden.no kan dere selge videre med fortjeneste på kr 100,- pr. salg.
Hos oss får dere høykvalitets toalettpapir og tørkeruller samt esker med meget god kaffe.
Gå inn på www.dugnaden.no og les mer om hvor lett vårt opplegg fungerer.
dugnaden.no

BLI EKSPERT

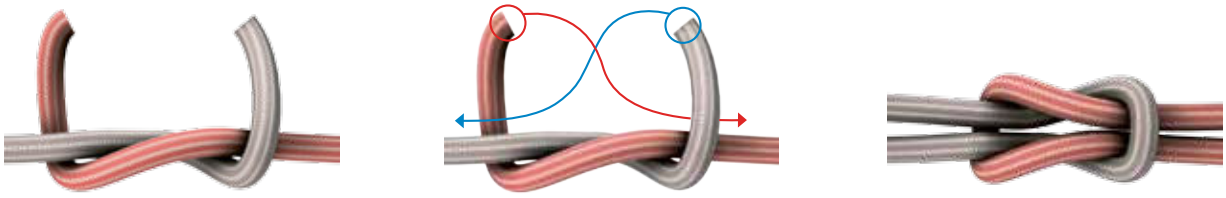
BLI EKSPERT PÅ KNUTER

En speidernerd kan sine knuter. Her lærer du de vanligste knutene.

Tekst: Speiderboka Illustrasjoner: Speiderboka og Lise Larsen Kjelstrup

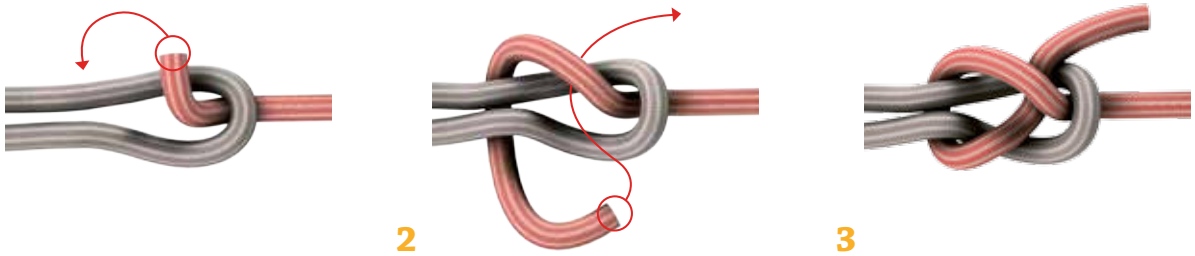
Det finnes mange hundre forskjellige knuter. Til vanlig bruk, som fortøyning av båt, heising av flagg, festing av bagasje i kano og bygging av gapahuk, kommer du langt med å kunne båtmannsknop, flaggstikk, dobbelt halvstikk, pålestikk og åttetallsknute.

1 2 3

Båtmannsknop

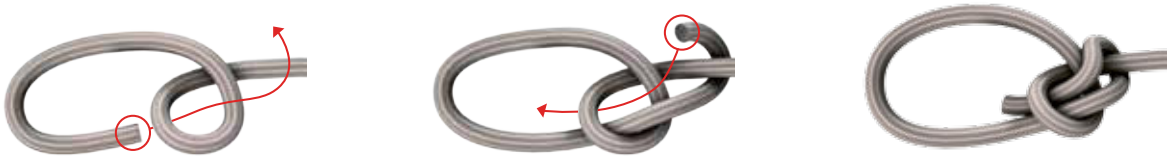
Brukes til å skjøte sammen to tau av lik tykkelse og materiale. Enkel å løsne, selv etter belastning.

1 2 3

Flaggstikk

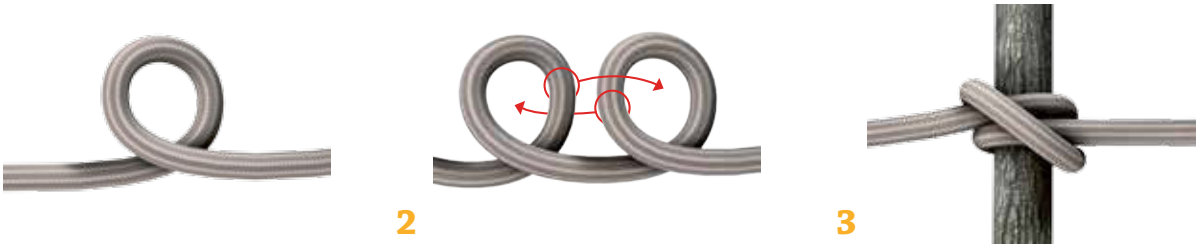
Brukes til å skjøte sammen to tau av ulik tykkelse og materiale. Den brukes også til å feste et tau i en løkke. Navnet har den fått fordi det er denne knuten som brukes til å feste flagglina til løkka på flagget.

1 2 3

Pålestikk

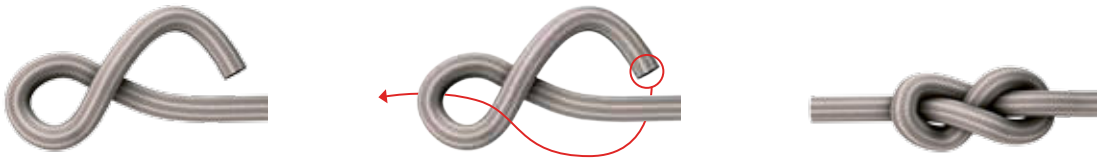
Pålestikk er en fast løkke som ikke glir på tauet. Brukes mange steder, mest til å fortøye båter.

1 2 3

Dobbelt halvstikk

Brukes når du skal feste et tau rundt en stokk. Kan også brukes til å fortøye båten i en jernring. Da tar du tauet gjennom ringen og slår et dobbelt halvstikk rundt langtauet.

1 2 3

Åttetallsknute

Brukes som stoppknute for å hindre at tauet skal gli gjennom en trinse eller et "øye". Kan også brukes for å hindre tauet i å flise seg opp i enden.

Knutestafett

Når du har lært deg knutene, kan du utfordre speidervennene dine i en knutestafett.

Utstyr:

To stoler og to tau per lag.

Fremgangsmåte:

Knutestafetten gjennomføres med to lag.

Foran hvert lag står to stoler med ryggen mot hverandre. Til hver rygg er det festet et tau og tauene lukkes med en båtmannsknop. På start løper førstemann frem, «åpner» tauet, går igjennom, og «lukker» etter seg.

Førstemann stiller seg bakerst i rekka, og nummer to løper frem. Slik fortsetter dere til dere har fått gjennom alle på laget. Det første laget som har fått gjennom alle, vinner.

Varighet: 0-15 min

Bidrar til følgende mål: K-9

BLI EKSPERT

PÅ LETING ETTER SOPP

Skal du ut på tur i skogen i høst, kan du og vennene dine se etter sopp som dere kan spise. Her lærer du hvilke sopper du kan plukke.

Kilde: Speiderboka, Aftenposten og Wikipedia • Foto: Wikipedia

Spiselige og gode sopper **3**

Kantarell

Kantarell er en viltvoksende sopp, og er vanlig å finne i skogsområder med mye mose. Kantarell er helt gul, både på hatt og stilk. Hatten er glatt på oversiden, og randen er ujevn bølget. På undersiden av hatten er det ribbeformede tykke skiver som fortsetter nedover stilken. Hele soppen er spiselig.

Traktkantarell

Traktkantarell er en liten, traktformet sopp som finnes i to varianter: Gul og grå. Undersiden har gule til grå forgrenede skiver som går nedover stilken. Stilken er lang og tynn, grågul og hul inni. Hele soppen er spiselig.

Tilbereding

Bruk helst soppen så snart som mulig etter at den er plukket. Rens og vask den nøye. La den gjerne ligge i saltvann før bruken, så jord og eventuelt mark kommer ut.

Skjær soppen i biter og legg dem i varm panne til vannet er fordampet. La dem surre i lett brunet smør til de er møre, tilsett litt pepper, salt og fløte. Finn andre måter i en kokebok.

Soppen kan du også tørke, dypfryse eller hermetisere.

Tips: Spis bare sopp som du er helt sikker på! Flere steder er det soppkontroller, slik at du kan sjekke soppen du har plukket før du drar hjem.

Blek piggsopp

Den bleke piggsoppen finner du enkeltvis og voksende i grupper. Piggsoppen er glatt med hvitgult til rødgult skjær. På undersiden av hatten og et stykke ned på stilken er det hvitaktige pigger. Hele soppen er spiselig.

TA MERKET

UT PÅ TUR, ALDRI SUR

Høsten er en veldig flott tid for å gå turer i skogen. Gå på oppdagelsestur i skogen og ta merket "tur".

Merket "tur" passer fint å ta hele året, men et krav er at du må gå tre turer til fots i løpet av seks måneder. Hver tur skal være minst tre kilometer.

I tillegg skal du:

1. Delta på minst tre turer hvor du benytter enten ski, skøyter, skøyter, rulleskøyter, spark, sykkel eller et annet umotorisert framkomstmiddel.
2. Tegne og fortelle om turene.
3. Vise riktig påkledning, fottøy, personlig utstyr og niste for en dagstur eller en overnattingstur.
4. Pakke utstyr til en tur selv.

Bidrar til følgende mål: F-1 og F-11

BØRRE & ULRIKKE

– ALLE ER LITT NERD I BLANT

Tekst: Karoline Tetzlaff B. Hauge • Illustrasjon: Lise Larsen Kjelstrup

Børre, Ulrikke og Jump skulle til Kongla skole for å få flere til å bli med i speideren. Ulrikke og Jump var veldig spente, og gledet seg til å få med flere klassekamerater i speidergruppa. Jump spratt opp og ned.
– Tenk så gøy det blir å få med flere, sa Jump mellom hoppene sine.
Ulrikke nikket glad:
– Jeg klarer nesten ikke å vente!
Børre stod stille ved siden av vennene sine, tittet i bakken og tenkte for seg selv. Han gruet seg, for han visste nemlig hva de andre i klassen ville si. Han hadde alltid blitt ertet på skolen. Da han begynte i speideren, hadde de ertet ham for det også. De kalte ham for nerd, og lurte på hvor ofte han fulgte gamle damer over veien.

De tre vennene besøkte alle klassene på Kongla skole og inviterte til en speiderkveld med grilling, lek og moro. Den siste klassen var Børres. Børre gruet seg til å gå inn, men visste at han måtte.
– Der kommer speidernerdene og den største nerden av alle, nemlig Børre, kom det fra en i klassen.
– Har dere fulgt noen gamle damer over veien enda i dag da, hørtes det fra en annen i klasserommet. Hvem som sa det, klarte ikke Ulrikke å høre.
– Hvorfor er de så frekke og ekle mot oss?, hvisket Ulrikke til Jump. Jump ristet på hodet, han visste ikke.

– Vi er fra Kongla speidergruppe, og hvis dere har lyst til å få vite hva ekte speiding er, kan dere stikke innom på speiderkvelden. Speiding er nemlig alt annet enn å følge gamle damer over gata, sa Ulrikke høyt og bestemt. Hun var ikke redd for dem som ertet.

– Det beste med speideren er at du kan være akkurat den du er! Speideren passer for alle! Å være nerd er jo egentlig bare å være flink og interessert i noe, så egentlig er jeg glad for at jeg er litt nerd, jeg, sa Ulrikke fornøyd.
Børre, som hadde vært stille hele tiden, kjente seg plutselig mye modigere:
–Speideren er det morsomste jeg vet, og jeg har kjempegode venner der. Faktisk så er det dere som virkelig går glipp av noe!

Det var tid for speiderkvelden, og Børre, Ulrikke og Jump var veldig spente på hvor mange som kom. Hele klassen til Børre dukket opp, og de som hadde ertet kom og sa unnskyld for at de hadde vært frekke og slemme mot Børre. Da kvelden var slutt, kom de og sa at de egentlig syns speideren var ganske kult!
– Dette gikk jo kjempebra, sa Ulrikke og Jump til Børre etterpå. Han nikket og smilte, og klasket halen fornøyd i bakken. Børre visste at han ikke ville bli ertet mer av de andre i klassen, og var overlykkelig. Han var heller ikke så redd for å bli kaldt nerd mer!

KRED
TOPOLA

ALT EN SPEIDER TRENGER!

NYHETER OG HJELP: facebook.com/Speidersport
NETTBUTIKK: www.speider-sport.no

400,–
Speiderskjorte (barn)
Økologisk og Fairtrade-merket bomull

30,– **Skjerfknute**
Lær

85,– **Speiderskjerf**
Økologisk og Fairtrade-merket bomull

199,– ~~259,–~~
Småspeiderkniv
Alltid beredt / Helle

145,–
Stoffbelte
Alltid beredt • Opptil 145 cm

12,–
Forbundsmerke

15,–
Gutt-/jentemerke

339,–
Speiderboka
Norges speiderforbund

80,–
Loggbok
Norges speiderforbund

29,–
Brettekopp
Alltid beredt • 2 dl

199,–
Drikkeflaske
Alltid beredt / Camelbak • 6 dl

229,–
Matboks
Alltid beredt / LightMyFire

159,–

T-skjorte (barn)

BLÅ er NSFs profilplagg •
Økologisk- og Fairtrade-merket bomull

449,–

Fleecejakke (barn)

BLÅ er NSFs profilplagg •
Laget av resirkulerte tomflasker

499,– ~~599,–~~

Turbukse (barn)

BLÅ er NSFs profilplagg •
Laget i polyester/bomull

399,–

Småspeidersekk

Alltid beredt • 30 liter

369,– ~~459,–~~

Ullgenser (barn)

Speiding kler meg / Woolpower

449,– ~~499,–~~

Ullvest (barn)

Speiding kler meg / Woolpower

199,–

Ullhals

Speiding kler meg / Frost

199,– ~~249,–~~

Lue

Speiding kler meg / Seger • Ull

199,–

Tøystempel

Trodat • Bestem tekst selv

VÅR EGEN SPORTSBUTIKK

Når vi handler i Speider-sport handler vi i vår egen sportsbutikk. Nettbutikken er heleid av Norges speiderforbund og alt overskudd går tilbake til speiderarbeidet i Norge.

Vi selger sovepose og liggeunderlag samt annet tur- og leirutstyr, Aftertur-kolleksjonen, landsleir-produkter, merker og mange andre speiderartikler. **Velkommen!**

Design: Iver Gjendem / Formtor AS

PREMIEQUIZ

Finn riktige svar på spørsmålene i quizen ved å lese bladet, og vær med i trekningen av en overraskelses-pakke fra Speider-sport med landsleir- og After tur-effekter. Svarfrist er 1. november.

Mange svarte riktig på premiequizen i forrige utgave. En heldig vinner får en speiderkniv, og dette er: **Arthur Barthold, Oppegård**

1. Når er det JOTA/JOTI?

○ 12.-13. oktober ○ 19.-20. oktober ○ 26.-27. oktober

2. Hvor mange gjenstander er det i Speidermuseet sin samling?

○ 31 000 ○ 33 000 ○ 35 000

3. Hvilken farge har soppen kantarell?

○ Gul ○ Hvit ○ Brun

4. Hva heter knuten du må bruke for å skjøte sammen to tau av lik tykkelse og materiale?

○ Båtmannsknop ○ Pålestikk ○ Flaggstikk

5. Hvor mange rajer ble det brukt på landsleiren?

○ 20 000 ○ 25 000 ○ 30 000

6. Hva het patruljen som vant NM i speiding 2013?

○ Bever ○ Ravn ○ Kråke

7. Når startet speideren opp i Norge?

○ 1911 ○ 1912 ○ 1913

8. Hvor seilte speiderne som deltok på tokt med speiderskuta Havbraatt?

○ Bergen til Stavanger ○ Stavanger til Bergen ○ Stavanger til Kristiansand

Navn:.....

Adresse: .....

.....

Postnr./sted: .....

Telefonnummer: .....

E-post: .....

KLIPP UT SIDEN OG SEND TIL:
Norges speiderforbund, Postboks 6910 St. Olavs plass, 0130 Oslo. Merk konvolutten med «Speideren»

LESERBREV

Hei Speideren!

Jeg heter Charlotte og går i Pionerene i Longship group i Oslo. Jeg liker speiderbladet og synes det er bra at dere har med vitser og gåter i bladene. Men jeg synes det bør være flere konkurranser med flere premier! Og kanskje, at det i hvert blad står en innelek og en utelek, forskjellig fra hvert blad. Og flere tegneserier! Jeg er sikker på at ikke alle tingene jeg spør om kommer opp, men håper kanskje en eller to av tingene! Jeg vil gjerne at brevet mitt skal stå i Speideren neste gang.

Gode fine speiderklemmer fra
Charlotte Spakmo Boe

Har du noe på hjertet?

Speideren er DITT blad og jeg vil gjerne høre dine tips, innlegg og meninger! Kanskje har du et morsomt tips du vil dele med andre speidere? Eller et spørsmål som du lurer på? Eller har du forslag til hva Speideren burde skrive mer eller mindre om? Kanskje har patruljen din hatt et møte eller en tur utenom det vanlige som du vil fortelle om? Send det inn til **Norges speiderforbund, Postboks 6910 St. Olavs plass, 0130 Oslo**, og merk konvolutten med **«Speideren»**.

Hei Charlotte!

Tusen takk for brevet og for de mange gode tipsene! Jeg synes det er veldig flott at du liker Speideren og at du bryr deg om hva som står i bladet . Som du skriver er det ikke lett å få med alt du nevner i hvert blad, men jeg håper du finner noe av det du liker. God lesing med det nye nummeret av Speideren!

Speiderhilsen fra Ragnhild Langeland, redaktør i Speideren

TEGNESERIER

SPEIDERMAT

SUPERGODE PINNEBRØD

Pinnebrød er en turklassikker, ofte servert svidd utenpå og rått inni. Her er tips og triks for et bedre pinnebrød.

Tekst og foto: Espen Willersrud

Vi starter med en klassisk pinnebrøddeig som utgangspunkt:

Oppskrift:

500 g mel, bruk gjerne inntil halvparten grovt mel
3 ts bakepulver
3 ss sukker
1 ts salt
1 dl matolje, olivenolje eller smeltet smør
Ca. 2 dl vann

Bland alt det tørre, tilsett vann og smør eller olje, og bland godt til deigen har en fin og litt klissete konsistens. Da er det mulig å forme den til emner som du kan strekke og tvinne rundt en pinne. Spikk av barken på pinnen der du skal surre brødet rundt. Slik forbereder du et klassisk og enkelt pinnebrød.

Med skinke og ost

Skinke og ost beveger pinnebrødet i retning mot pizza, og gjør det, ikke minst, til litt mer mat. Skinke og ost hakker du i små terninger eller biter. Bland dette i det tørre, ha deretter i vann og fett. Tilsett gjerne også litt oregano og/eller basilikum i deigen.

Oliven og soltørket tomat

Oliven og soltørket tomat gir deg et pinnebrød med god smak inspirert av sydligere breddegrader.

Del opp oliven og soltørket tomat i 1-2 cm store biter og bland det i det tørre. Bruk olivenolje fremfor matolje eller smør i denne deigen. Når deigen er ferdig surret på pinnen strør du litt havsalt over pinnebrødet. Dropp evt. saltet i selve deigen, siden tomater, oliven og havsalt gjør det salt nok!

«Pølse i slåbrok»

Grill først pølsa litt på pinnen før du snurrer pinnebrøddeigen rundt denne. Vips har du ferskt og varmt pølsebrød, ofte omtalt som «Pølse i slåbrok»

Sukker og kanel

Hva med et dessertpinnebrød? Bruk 2 dl smør fremfor matolje eller olivenolje, og bruk da også noe mindre vann. I deigen tilsetter du en spiseskje kanel og perlesukker etter smak. Rull gjerne pinnebrødet i en blanding av perlesukker og kanel før pinnebrødet stekes.

STEKETIPS

Vær tålmodig og vent til flammene er borte, og bålet har gode og varme glør. Hold pinnebrødet unna flammene, og vri brødet sakte rundt mens det stekes.

INFORMASJON TIL FORELDRE

Ny i speideren?
Er barnet ditt ny i speideren, og du er usikker på hva som trengs av utstyr? Snakk med lederen i den lokale speidergruppa di. Han/hun vil vite hva som kreves av utstyr der dere bor.

Speiderens egen butikk
Speider-sport er Norges speiderforbunds egen butikk. Den finner du på Internett, på www.speider-sport.no. Her finner du alt av speiderklær og utstyr, blant annet speiderdrakten.

Speiderne er på nett
Norges speiderforbunds nettside er www.speiding.no. Her finner du blant annet kontaktinformasjon til forbundskontoret og informasjon om medlemskap og forsikringer. Følg oss gjerne også på Facebook: www.facebook.com/speiderforbund

Mange grupper har også egne nettsider, spør lederen i speidergruppa di!

MEDLEMSINFORMASJON

Som medlem i Norges speiderforbund har du bestemte rettigheter, muligheter og plikter. På denne siden har vi samlet en del praktisk informasjon knyttet til ditt medlemskap.

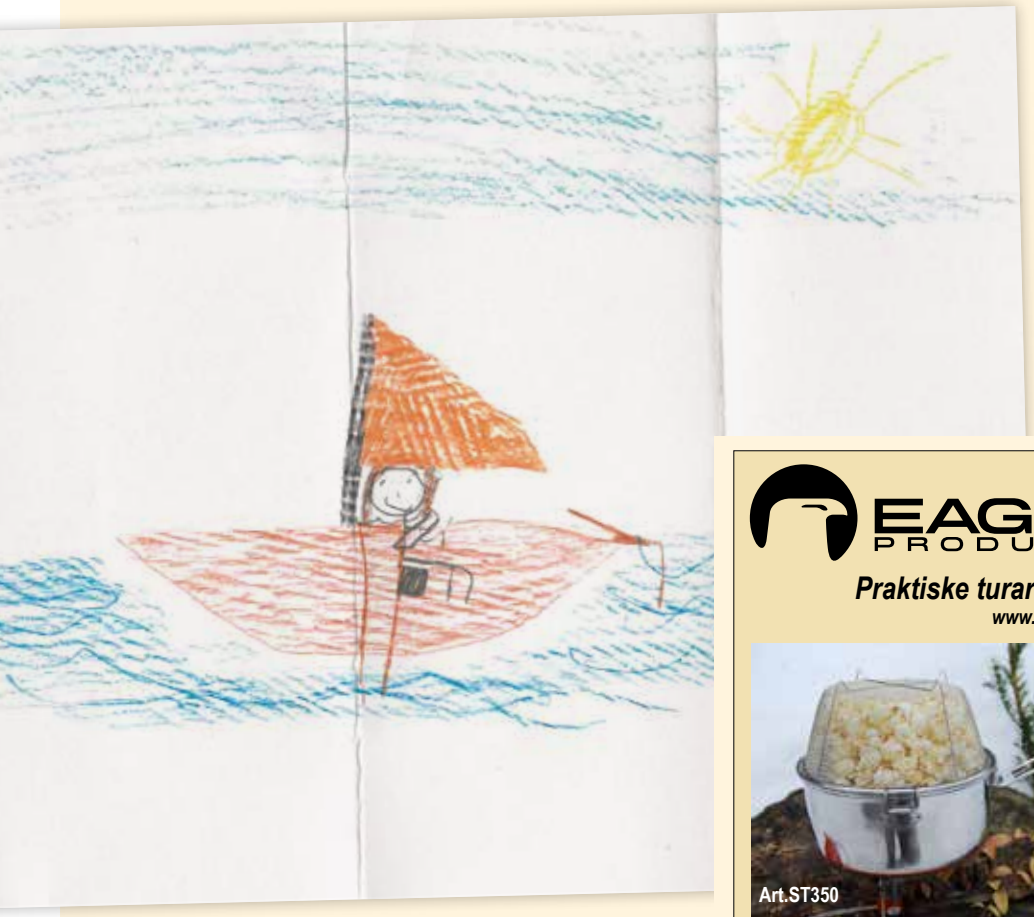
MEDLEMSFORDELER
- Mange nye venner
- Unik praktisk kunnskap
- Tilbud om å delta på en av landets beste ledertreninger
- Mange flotte opplevelser på møter og turer
- Medlemsbladet Speideren for din aldersgruppe fire ganger i året
- Rabatt på leie av flotte speidereiendommer og speiderbåter
- Gratis medlemsskap i Norske Vandrehjem, se www.kampanje.hihostels.no/speiderforbundet
- Ulykkesforsikring som gjelder på reise til og fra og under alle aktiviteter i regi av gruppe, krets eller forbund

MEDLEMSKONTINGENT
Å drive godt speiderarbeid er ressurskrevende og hadde ikke vært mulig uten den enorme innsatsen fra alle våre frivillige ledere. Men vi er også avhengig av betydelig økonomisk støtte fra stat og kommune. Størrelsen på denne støtten er avhengig av hvor mange registrerte medlemmer Norges speiderforbund har, det vil si medlemmer som har betalt medlemskontingenten. Betal kontingenten innen betalingsfristen. Da unngår du betalingspåminnelsen. Alle speidere får medlemskort. For at medlemskortet skal bli gyldig må du huske å krysse av for «Kvittering tilbake» eller «Oblat for medlemskort» ved betaling over Brevgiro eller via Nettbank. Du får da tilsendt en oblat fra banken som skal festes på medlemskortet. Sjekk at du betaler til riktig kontonummer.

MEDLEMSNUMMERET DITT
Alle medlemmer har et seks-sifret medlemsnummer. Nummeret står på kontingentgiroen, medlemskortet og sammen med adressen på baksiden av Speideren. Nummeret skal blant annet oppgis ved henvendelser om endring av medlemsinformasjon. Ønsker du å melde deg ut av speideren må du si i fra til din lokale leder og/eller sende en e-post med navn og medlemsnummer til nsf@speiding.no.

NORGES SPEIDERFORBUND
BESØKSADRESSE:
St. Olavs gate 25, 0166 Oslo
Postadresse:
Postboks 6910 St. Olavs plass, 0130 Oslo
Telefon: 22 99 22 30
E-post: nsf@speiding.no
www.speiding.no

SPEIDERTEGNING

Gøy med vind i seilet!

Emma Rønning har sendt inn denne flotte tegningen til Speideren. Emma er 10 år og speider i 7. Kristiansand sjøspeidergruppe.
– Jeg liker å seile på speidermøtene. Det er det ekstra gøy å gjøre når det er vind i seilet, sier Emma.

Send inn tegninger!

Liker du å tegne? Speideren vil gjerne vise tegninger som du har laget! Tegn hva du gjorde på siste speidermøte/tur eller hva som er det morsomste du vet å gjøre i speideren. Eller kanskje lager du tegneserier som handler om speideren? Send tegningen eller tegneserien din inn til **Norges speiderforbund, Postboks 6910 St. Olavs plass, 0130 Oslo**, og merk konvolutten med **«Speideren»**. Kanskje er det nettopp DIN tegning som kommer på trykk i neste nummer!

EAGLE PRODUCTS

det du trives med - der du trives

Praktiske turartikler for alle speidere !

www.eagleproducts.no

**Popkornkjele.
Sammenleggbart håndtak for kvist over bål aktivitet.
Vekt 297 g inkl. rist. Volum 1,5 L.**

**Speiderkoppen, originalen.
Vekt 74 g.
Sprekkgaranti.**

**Trefjøl m/integrert kniv.
Leveres i to str.
24 x 12 cm og 34 x 18 cm.
Vekt 185 g og 565 g.**

**Army-kniv, vekt 150 g.
Består av:
kniv, skje, gaffel, hermetikkåpner
samt etui for belte.**